

Протокол

гр. София, 05.12.2022 г.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 27 състав,
в публично заседание на 05.12.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Димитър Петров

при участието на секретаря Цонка Вретенарова, като разгледа дело номер **5651** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

След спазване на разпоредбите на чл. 142, ал. 1 ГПК, във връзка с чл. 144 от АПК, на именното повикване в 11.00 ч. се явиха:

ЖАЛБОПОДАТЕЛЯТ – „КРИЕЙТИВ УИТ Ю“ ООД, представлявано от управителя М. Ш., редовно призван, явява се лично управителя и адв. П., който представя пълномощно за преупълномощаване от адв. Г..

ОТВЕТНИКЪТ – ПРЕДСЕДАТЕЛЯТ НА ПАТЕНТНО ВЕДОМСТВО НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ, редовно призван, представлява се от юрк. ГРЪНЧАРСКА, с представено пълномощно от днес.

ВЕЩОТО ЛИЦЕ – доц. д-р Ц. Н. Г., редовно призвана, явява се лично.

СГП не изпраща представител.

СТРАНИТЕ /поотделно/ - Да се даде ход на делото.

СЪДЪТ намира, че не са налице процесуални пречки за даване ход на делото, поради което

ОПРЕДЕЛИ:

ДАВА ХОД НА ДЕЛОТО.

ДОКЛАДВА молба от жалбоподателя от 21.09.2022 г., в която са посочени въпроси към експертизата.

ДОКЛАДВА становището от 06.10.2022 г., с което е взето становище и са поставените допълнителни въпроси.

ДОКЛАДВА свое разпореждане, с което е назначена експертизата и определено

конкретно вещо лице.

ДОКЛАДВА постъпило на 24.11.2022 г. заключение на вещото лице.

СТРАНИТЕ /поотделно/: Да се изслуша вещото лице.

СЪДЪТ пристъпва към снемане самоличността на вещото лице:

доц. д-р Ц. Н. Г. – 53 г., български гражданин, неосъждана, без родство със страните и заинтересованост от изхода на делото.

Предупредено за наказателната отговорност по чл. 291 от НК, обеща да даде вярно заключение.

ВЛ Г.: Представила съм писмено заключение, изготвено лично от мен в срок, което поддържам.

На въпроси на адв. П. ВЛ Г.: По отношение на речниците на български език Т. 1 и Т. 7 мога да посоча датата на последното издание, само да направя електронна справка. Беше или 2001 г. или 2002 – това за Т. 1. Т. 7 си е от първото издание. Т. 1 преработеното издание е от 2001 г., а Т. 7 е от 1993 г. При изготвяне на заключението това, което съм посочила като издание на Български тълковен речник е последното издание.

АДВ. П.: Моля да имате предвид, че посоченият в т. 3 Български тълковен речник има издание от 2018 г.

ВЛ Г.: Това, което съм посочила за Българския тълковен речник е четвърто преработено издание от Д. П. и е преработен речник, чиито автори са 7 сътрудници на Б., включително А., имам предвид именно този - академичното издание.

Адв. П. показва снимка на изданието на същия речник от 2018 г.

ВЛ Г.: Считам, че той е просто преиздаден речник, не считам, че има разлика в съдържанието. Относно Съвременния български тълковен речник - знам за издания след 1995 г., но те са с абсолютно същото съдържание. Използвала съм първоизточника.

На въпрос на адв. П. ВЛ Г.: Ако дума, в продължителен период от време, се използва в езика в значение, което не е това, което е посочено в речниците, трудно е да се каже за какъв период, след използването ѝ думата следва и се кодифицира в речниците. Не можем да се вместим в никакви темпорални граници. Мога да кажа, че има речници на нововъведени значения в българския език - 2001 г., 2010 г., 2021 г., които всъщност регистрират нови думи, нови значения - значения не само на думи, но и на съчетания, на фразеологизми, които са възникнали в нашия език. Това са, обаче, неутвърдените. За да се кодифицират, да се включат вече в един речник от този тип, който цитирам, трябва да мине достатъчно време, да се утвърдят тези думи, да са общоизвестни за всички, да са неоспорими значенията и да са разпознаваеми в обществото. Нашата задача, на лексикографи, е не само да изготвим такъв тип речници на новите значения, но и да преценим до каква степен тези думи вече са навлезли активно в нашия език и намират място вече в така наречените словности - заглавията на думи в речниците. Един от признаците е честотата на употреба, както и честотността. Имаме бази данни, включително и електронни, които аз цитирам. Имаме и Български национален корпус, който също може да бъде от значение за тази преценка на лексикографията, но много е специфично и относително всичко. Няма определен период от време, в който думата следва да бъде използвана, за да бъде кодифицирана в речник.

АДВ. П.: Взима ли се предвид социокултурното развитие на обществото и контекстуалната употреба, за да бъде кодифицирана определена дума?

ВЛ Г.: Винаги се взима контекста. В контекст се тълкуват думите. Но, този контекст трябва да бъде абсолютно достатъчен, а не двусловен или трисловен. Тази употреба зависи от спецификата на текста. Едно е да се тълкува едно казано значение на думата или нейната употреба, друго е нещо, което е утвърдено, общоизвестно значение. Примерите, които бяха посочени в делото говорят именно за това, че просто думата е измъкната от контекста - тя се тълкува, дават се някакви индикации на читателя за това какво може да бъде значението. Не се фиксира точно значение. Т.е. ако имаме обикновеният потребител, който не е запознат с историята на въпросното словосъчетание да кажем, на заглавие: "Карти срещу българщината", не може да изникне в съзнанието му именно това - че се атакува, всъщност, неграмотността и необразоваността на българина.

АДВ. П.: Всеки път ли когато дума се използва извън речниковия ѝ смисъл, се определя употребата ѝ като казано?

ВЛ Г.: Да, това е терминът, който се използва за употреба на дума, която не е в речниковото си значение.

АДВ. П.: Може ли да определим употребата на думата "българщина", в настоящия контекст, като семантичен казанолизъм?

ЮРК. ГРЪНЧАРСКА: Възразявам срещу въпроса.

ВЛ Г.: Семантичен казанолизъм - това означава, че трябва да посочите значение. Думата е дума сама по себе си. Тя не е нелогизъм. Когато се говори за семантичен нелогизъм, това означава, че трябва да се посочи ново значение на тази дума и това ново значение да намери място в речниковата структура, т. е. в речниците. Там, където е изписано 4 значение, да е изписано именно това, което Вие предлагате и е утвърдено в езика. Не съм открила такова нещо в източниците, които съм проверила, както и тези от електронната база данни.

АДВ. П.: Използването на казанолизми показва възможностите на езика и словопроизводството, т. е. колко големи могат да бъдат отклоненията от една лексикална норма. Според Вас, използването на думата "българщина" с цел да осмее негативни черти на българина излиза ли от тази норма и пречи ли на успешната комуникация?

ВЛ Г.: При казанолизма няма как да говорим за норма, защото това е специфичен комуникативен акт, при който участват определени лица, и ако те между тях си налагат някаква норма, т. е. излагат някакъв смисъл, то остава само в рамките именно на този комуникативен акт. Тоест, не може да се опише в речник точно такова нещо.

АДВ. П.: Тоест, би пречило на успешната комуникация?

ВЛ Г.: Да, считам, че използването на казанолизъм би пречило на успешната комуникация.

УПРАВИТЕЛЯТ Ш. /лично/: В експертизата вещото лице посочва, че в словосъчетанието "карти срещу българщината" няма комуникативен акт, но след това си противоречи, че заглавието предизвиква емоции - негативни, у читателя. Тоест, има обмен, има възприемане и някаква реакция. Това не е ли комуникативен акт?

ВЛ Г.: Това може да се разглежда в два плана. Първият - използването само на три думи не смятам, че е представлява осъществяването на комуникативен акт. В тази връзка си поддържам изложеното в заключението, че използването по този начин,

пречи на осъществяването на комуникативен акт, както и си поддържам становището за възприятията, които се правят въз основа на това използване. Когато е в по-широк контекст, т. е. един човек чува това съчетание “карти срещу българщината”, то той няма нужните познания за значението, което влага авторът на това съчетание. Съответно, се нарушава именно тази връзка между говорещ и слушащ. Най-малкото се поражда недоумението, изненадата и, възможно е дори, да се ословести това с въпрос: “А., какво е това?”. Първата реакция, естествено, е необходимо да се направи една анкета. На мен това ми хрумна - аз лично проведох анкета с мои близки, хипотетично. Не считам, че има комуникативен акт при словосъчетанието “физика на тъгата”.

УПРАВИТЕЛЯТ Ш. /лично/: Това твърдение езиково издържано ли е? Буди ли недоумение, изненада?

ЮРК. ГРЪНЧАРСКА: Възразявам.

УПРАВИТЕЛЯТ Ш. /лично/: Въпросът е примерен.

АДВ. П.: В отговор на задача 1, споменавате думата “българан“. Имате ли наблюдения защо тази дума не е широко разпространена?

ВЛ Г.: Думата е остаряла, както съм посочила. Определена е в многотомния академичен речник на българския език като остаряла дума.

АДВ. П.: Нормално ли е да се използват остарели думи в комуникативния акт?

СЪДЪТ не допуска въпроса и ПРИКАНВА страните да задават въпроси, свързани с уточняване на поставените задачи в заключението.

АДВ. П.: Относно отговора на задача № 3, стр. 8 на експертизата - може ли вещото лице да поясни какво е имало предвид с това твърдение и по-скоро заключение?

ВЛ Г.: Отговорът е на въпрос, който е поставен изрично, като до този извод съм достигнала на база конструкция, а не извадка от две думи. Конструкцията предполага още една, много важна, опорна дума, която аз съм отбелязала условно със символа “Х”. Тя предполага някакво действие. Под символа “Х” може да се фиксират някакви агресивни действия, или въобще каквито и да е действия, като се има предвид предлогът “срещу”, т. е. отхвърлянето, против. В този смисъл, цялото словосъчетание може да се възприеме по-скоро като отрицание, т. е. предвид играта - занимание , с цел да се атакува, да е залича, да се отстрани нещо, което не се приема за нормално.

АДВ. П.: Може ли думата “карти” да се приеме в агресивен смисъл?

ВЛ Г.: Няма такава комутация думата.

УПРАВИТЕЛЯТ Ш. /лично/: Знае ли вещото лице немски език?

ВЛ Г.: Учила съм немски език.

УПРАВИТЕЛЯТ Ш. /лично/: Къде е източникът на немската игра и от къде сте взели превода?

ВЛ Г.: Преводът на немската игра е от интернет. Не мога точно да кажа от кой сайт.

УПРАВИТЕЛЯТ Ш. /лично/: Има само едно място, където има превод на немската игра. Представям разпечатка от интернет-страницата на съда.

ВЛ Г.: Това беше просто едно позоваване за това как може да се подходи конкретно в езика. Това беше с оглед да разширя експертизата. Не съм запозната с етимологичното развитие на немската дума за игра. При превода на английската игра, съм посочила превода, посочен в делото, посочен от жалбоподателя. Пзовавам се на

текста по делото. Трябваше да изготвя заключението си след запознаване с материалите по делото.

УПРАВИТЕЛЯТ Ш. /лично/: Преводът на английски език е некоректен. Американската игра е шеговитата препратка към правната категория престъпления против човечеството. Грешен превод се използва като аргумент за изготвяне на заключението.

ЮРК. ГРЪНЧАРСКА: Нямам въпроси към вещото лице.

АДВ: П.: Оспорваме настоящата експертиза, тъй като вещото лице тенденциозно е избрало да работи по неактуални версии, в използваните от нея речници. Освен това, вещото лице си позволява да прави оценки и внушения за непознаването на българския език от страна на моите доверители. Отделно от това, експертизата си е позволила да прави сравнение с чуждоезични варианти на процесната игра, за които ѝ липсват специализирани познания като по този начин се опитва да дискредитира доверителите ми и търсената от тях защита, внушавайки на съда невярна информация. Експертизата, не следва да бъде толерирана от настоящия съдебен състав, защото не отчита социалния и темпоралния контекст, като по този начин не е обективна. Макар и теоретично и лексикално издържана, експертизата си служи с остарял понятиен апарат, неприложим към съвременето ни, а играта, за която се търси закрила, битува само в съвременето ни, храни се от него и в него се крие силата им. В тази връзка, молим да бъде назначена повторна експертиза, която да отговори на същите и допълнително поставени от нас въпроси.

ЮРК. ГРЪНЧАРСКА: Възраждам по искането за повторна експертиза. Не възраждам по приемането на изслушаната експертиза.

По приемане на заключението, СЪДЪТ намира следното:

Вещото лице е изготвило заключението, като е отговорило на въпросите така, както са били поставени. Посочило е в заключението си източниците на информация и методите, по които е достигнало до извода си, като настоящият състав съобразява и предмета на експертизата, която е лингвистична експертиза, изготвена от вещо лице с необходимата компетентност, с оглед на което и СЪДЪТ намира, че вещото лице е изпълнило процесуалната задача по делото, като по отношение на доказателственото значение на експертизата, конкретно за предмета на делото, СЪДЪТ ще се произнесе с крайния съдебен акт, като го цени наред с всички други доказателства по делото, както и с оглед конкретния предмет на оспорения акт.

Така мотивиран, СЪДЪТ намира, че експертизата следва да бъде приета и

ОПРЕДЕЛИ:

ПРИЕМА заключението на вещото лице.

СЪДЪТ ДОКЛАДВА справка-декларация по реда на Наредбата за вещите лица, с която вещото лице е остойностило положения труд и направените разходи за експертизата в размер на

СТРАНИТЕ /поотделно/: Не възраждаме по справката- декларация на вещото лице.

СЪДЪТ като съобрази справката-декларация Наредбата за вещите лица, с която вещото лице е остойностило положения труд и направените разходи за експертиза, намира, че окончателния размер на възнаграждението, следва да бъде определен на 494, 50 лв., в която връзка, на вещото лице **ДА СЕ ИЗДАДЕ** ордер за внесения по делото депозит /400 лв./.

УКАЗВА на жалбоподателя, в 7-дневен срок от датата на днешното съдебно заседание, да довнесе разликата от 94,50 лв., след което ще бъде издаден РКО.

ЮРК. ГРЪНЧАРСКА: Да се приеме представената разпечатка от жалбоподателя.

СЪДЪТ

ОПРЕДЕЛИ:

ПРИЕМА представената в днешното съдебно заседание разпечатка от интернет.

АДВ. П.: Правим искане за повторна експертиза. Искаме ВЛ да работи по актуалните издания на речниците и, съответно, да поставим допълнителни въпроси.

ЮРК. ГРЪНЧАРСКА: Нямам доказателствени искания. Противопоставям се на искането за повторна експертиза.

По искането за повторна експертиза, СЪДЪТ намира следното:

Доколкото искането е направено във връзка с оспорване на първоначалното заключение, което е прието в днешното съдебно заседание, и пълномощникът на жалбоподателя твърди, и едно от оспорванията е, че вещото лице не е работило по актуалните редакции на цитираните речници, при използването на различни източници е възможно да има различен резултат, с оглед на което и СЪДЪТ намира, че при оспорване на експертиза искането за назначаване на повторна такава е основателно и следва да бъде уважено.

Така мотивиран, СЪДЪТ

ОПРЕДЕЛИ:

ДАВА ВЪЗМОЖНОСТ на пълномощника на жалбоподателя, в 7-дневен срок от дата на днешното съдебно заседание, да представи допълнителна молба, в която да са формулирани конкретни въпроси към повторна експертиза, източници на информация, които жалбоподателя счита, че следва да бъдат ползвани, както и предложение за назначаване на вещо лице.

След постъпване на молбата, препис от нея ДА СЕ ИЗПРАТИ на ответника за становище.

СТРАНИТЕ /поотделно/: В днешното съдебно заседание нямаме други доказателствени искания.

За събиране на доказателства - повторно заключение на експертиза, СЪДЪТ

ОПРЕДЕЛИ:

ОТЛАГА и НАСРОЧВА делото за 21.02.2023 г. от 11:30 ч., за която дата и час страните - уведомени от днес.

Делото ДА СЕ ДОКЛАДВА при постъпване на молба.

Протоколът е изготвен в съдебно заседание, което приключи в 12:31 ч.

СЪДИЯ:

СЕКРЕТАР:

